

Motion till riksdagen 2022/23:1206

av **Jesper Skalberg Karlsson (M)**

Export av snus i Europeiska unionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att verka för att avskaffa Europeiska unionens totalförbud mot export av snus och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Europeiska unionens förhållningssätt till det svenska snuset är en följetong som varit oregelbundet återkommande sedan medlemskapsförhandlingarna år 1994. Dessförinnan hade den dåvarande socialdemokratiska partiledaren Ingvar Carlsson varnat för att förhandlingar med EG kunde leda till utmaningar om snuset i framtiden, vilket var en helt korrekt prognos.

Idag brukar över 100 miljoner européer olika typer av rök-, oral- och muntobak dagligen, produkter som handlas fritt över gränserna. Det svenska snuset är den enda produkten som är totalförbjuden, vilket är den hårdaste av alla tillgängliga handelsregleringar, samtidigt som vi vet att snus leder till färre tobaksrelaterade sjukdomar och dödsfall än andra nikotinprodukter som röks.

Sverige har lägre dödlighet per capita än andra europeiska länder när det gäller tobaksrelaterade sjukdomar. Det generella tobaksbruket i Sverige sticker förvisso inte ut på ett betydande sätt från andra EU-länder, mer än att vi konsumerar snus som alternativ till cigaretter.

Detta har bland annat uppmärksammats av Världshälsoorganisationen (WHO) som i sin rapport *The Scientific Basis of Tobacco Products* från 2008 skriver detta: ”Among the smokeless tobacco products on the market, products with low levels of nitrosamines, such as Swedish snus, are considerably less hazardous than cigarettes, while the risks associated with some products used in Africa and Asia approach those of smoking.”

Att Europeiska unionen undanhåller denna mindre farliga tobaksprodukt från övriga medlemsländer är verklighetsfrånvänt. Det är ett förhållningssätt som förvägrar människor att själva välja vilka produkter de brukar och ofrånkomligen leder till fler

tobaksrelaterade sjukdomar när konsumenter utlämnas till sämre alternativ med fler skadliga ämnen.

Snus är inte en hälsoprodukt och regleras därför hårt i lagstiftningen, med tydlig märkning och innehållsförteckning. Det förtar dock inte att snus på samhällsnivå är ett helt avgörande verktyg för att minska den vanemässiga rökningen av cigaretter, som är långt mer hälsovådlig.

Så länge exportförbudet kvarstår, som är den hårdaste av de tillgängliga handelsregleringarna och som innebär särslagstiftning för en enda utpekad produkttyp, bör regeringen hävda subsidiaritet och verka för att Europeiska unionens totalförbud mot export av svenskt snus upphävs.

Jesper Skalberg Karlsson (M)